

Dosar nr. 2r-338/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A.Dutca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A.Danilov, A.Pahopol, O.Cojocar)

DECIZIE

19 august 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Caidaș Nicolae Victor, reprezentat de avocatul Dumitru Barbăscumpă,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 4 în procedura falimentului împotriva lui Caidaș Nicolae Victor și Caidaș Nicolae Igor, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice,

împotriva încheierii din 5 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a restituit apelul declarat de Caidaș Nicolae Victor,

c o n s t a ț ă :

La 7 mai 2019, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 4 în procedura falimentului a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Caidaș Nicolae Victor și Caidaș Nicolae Igor, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice.

Prin hotărârea din 8 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost admisă, s-a încasat de la Caidaș Nicolae Victor și Caidaș Nicolae Igor în beneficiul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 4 în proces de insolvență datorita pentru consumul energiei termice, pentru perioada 1 septembrie 2016 – 31 martie 2019 în mărime de 36 305,89 lei și taxa de stat în mărime de 1 089,17 lei.

La 28 august 2019 Caidaș Nicolae Victor, reprezentat de avocatul Dumitru Barbăscumpă a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 8 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea depusă de Caidaș Nicolae Victor, reprezentat de avocatul Dumitru Barbăscumpă cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului.

Prin încheierea din 6 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea lui Caidăș Victor Nicolae, s-a amânat plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Caidăș Nicolae Victor și s-a stabilit termen de până la 31 martie 2020, ora 10:00 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat. În caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Prin încheierea din 5 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit lui Caidăș Nicolae Victor, prin intermediul avocatului Dumitru Barbăscumpă cererea de apel cu toate actele anexate.

La 4 iunie 2020, Caidăș Nicolae Victor, reprezentat de avocatul Dumitru Barbăscumpă a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 5 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, Curtea de Apel Chișinău a restituit cererea de apel în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) cod de procedură civilă pe motiv că nu au fost îndeplinite în termen indicațiile date prin încheierea din 6 februarie 2020, prin care s-a acordat termen până la 31 martie 2020 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 816,87 lei.

A menționat că, prin hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020 a fost instituită stare de urgență, iar conform anexei la Dispoziția nr. 1 din 18 martie 2020 a comisiei pentru Situații Excepționale s-a stabilit expres că pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curcă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituită prin hotărârea nr. 55 a Parlamentului Republicii Moldova.

A relevat că, termenul stabilit de instanța de apel până la 31 martie 2020, a fost stabilit în interiorul duratei stării de urgență, totuși apelantul Caidăș Nicolae Victor s-a conformat indicațiilor și a expediat instanței prin intermediul poștei electronice dovada achitării taxei de stat. Depunerea fizică prin cancelaria instanței nu era posibilă.

A solicitat Caidăș Nicolae Victor, reprezentat de avocatul Dumitru Barbăscumpă admiterea cererii de recurs, casarea încheierii din 5 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei spre rejudecare la etapa primirii cererii de apel.

Examinând recursul declarat de Caidăș Nicolae Victor, reprezentat de avocatul Dumitru Barbăscumpă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 5 mai 2020 și a fost expediată în adresa participanților la proces la data de 21 mai 2020 (f.d.100). Astfel, recursul declarat de Caidăș Nicolae Victor, reprezentat de avocatul Dumitru Barbăscumpă la data de 4 iunie 2020, este în termen.

După parvenirea cauzei în instanța de recurs, la 14 iulie 2020, în adresa intimațiilor a fost expediată copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței. Până la examinarea cererii de recurs, intimații nu au depus referință.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept material și procedural aplicabile speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, la faza primirii cererii de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 428 Cod de procedură civilă, decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

Conform art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin. (1).

După cum rezultă din actele cauzei, prin încheierea din 6 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea lui Caidăș Victor Nicolae, s-a amânat plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Caidăș Nicolae Victor și s-a stabilit termen de până la 31 martie 2020, ora 10:00 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat. În caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Prin încheierea din 5 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă s-a restituit lui Caidăș Nicolae Victor, prin intermediul avocatului Dumitru Barbăscumpă cererea de apel cu toate actele anexate deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel, date prin încheierea de a nu da curs cererii de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, este eronată concluzia instanței de apel cu privire la neprezentarea dovezii de plată a taxei de stat și în consecință, restituirea cererii de apel.

În susținerea acestei concluzii instanța de recurs menționează că, potrivit actelor anexate la cererea de recurs, la data de 31 martie 2020, ora 10:07, avocatul Dumitru Barbăscumpă a expediat o cerere la adresa electronică a Curții de Apel Chișinău cac@justice.md, la care a atașat ordinul de plată a taxei de stat în mărime de 816,87 lei solicitând punerea pe rol a cererii de apel (f.d.104-105). La fel, s-a

anexat ordinul de încasarea a numerarului din 31 martie 2020, ora 09:26 potrivit căruia, Caidaș Nicolae a achitat taxa de stat în sumă de 816,87 lei (f.d.106).

Cu toate că, aceste acte dovedesc pe deplin achitarea taxei de stat de către Caidaș Nicolae, dovada căreia a fost expediată la adresa electronică a instanței de apel la data de 31 martie 2020, acestea nu au fost anexate la materialele cauzei în instanța de apel până la pronunțarea încheierii din 5 mai 2020 a Curții de apel Chișinău și în consecință, fiind restituit apelul declarat de Caidaș Nicolae.

De asemenea, instanța de recurs menționează că conform art. 1 din hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020, sa declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie – 15 mai 2020.

În temeiul art. 3 și 4 din hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020, privind declararea stării de urgență, dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova sunt obligatorii și executorii pentru conducătorii autorităților administrației publice centrale și locale, ai agenților economici, ai instituțiilor publice, precum și pentru cetățeni și alte persoane aflate pe teritoriul Republicii Moldova. Toate dispozițiile emise de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova intră în vigoare din momentul emiterii.

Iar, pct. 1 din Anexa la Dispoziția nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, prevede expres că, pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar, dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

În cazul Airey vs. Irlanda Curtea a arătat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță.

Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție. Este de menționat că, potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, instanța de judecată trebuie să mențină echilibrul între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

În circumstanțele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral încheierea din 5 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul,

a casa integral încheierea instanței de apel și a restituii pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Caidaș Nicolae Victor, reprezentat de avocatul Dumitru Barbăscumpă.

Se casează integral încheierea din 5 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 4 în procedura falimentului împotriva lui Caidaș Nicolae Victor și Caidaș Nicolae Igor, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel declarată de Caidaș Nicolae Victor, reprezentat de avocatul Dumitru Barbăscumpă.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu